

รายงานการประกาศ ประชุม สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัยและคณะ

1.1 ชื่อ/นามสกุล(ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) วรพรรณ himmapan
(ภาษาอังกฤษ) MRS. Woraphun Himmapan
เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน 3 6798 00100 08 2 อายุ 46 ปี
ระดับการศึกษาสูงสุด วท. ด.(วนศาสตร์)
สาขาวิชาการศึกษา วิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัย/สถาบัน/อินซู เกษตรศาสตร์
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (รายละเอียดสาขาวิชาการของ OECD) เกษตรศาสตร์(ป่าไม้)
ตำแหน่ง(วิชาการ/บริหาร) นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
กระทรวง/กรม ก崧ธรรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม / กรมป่าไม้
โทรศัพท์ 09-22463001 โทรสาร
Email woraphun0901@hotmail.com

1.2 หน้าที่ที่รับผิดชอบ (โดยย่อ)

ทำหน้าที่หัวหน้าสถานีวนวัฒนวิจัยแม่สะ南ม จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนวนวัฒนวิจัย สำนักวิจัย
และพัฒนาการป่าไม้ และทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการสวนป่า

1.3 ชื่อเรื่อง/หลักสูตร (ภาษาไทย) การประชุมเชิงปฏิบัติการ ภายใต้โปรแกรมทรัพยากร
พันธุกรรมป่าไม้ของเอเชียแปซิฟิก เพื่อเพิ่มการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนให้
ใกล้สูญพันธุ์ในเอเชียแปซิฟิก : การกำหนดชนิดพันธุ์เพื่อการดำเนินงานและการทบทวน
ข้อมูลที่มี

(ภาษาอังกฤษ) APFORGEN Workshop Enhancing Conservation and
Sustainable Use on Endangered Tree Species in Asia-Pacific: Identification of Species
for Action and Review of Available Information

สาขาที่เกี่ยวข้อง วิทยาศาสตร์

เพื่อ ประชุม สัมมนา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย

ดูงาน การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน APFORGEN, NEGRP, APAFRI, NIROS

ประเทศที่ไป จีน

ระหว่างวันที่ 26 มีนาคม 2561 ถึง 28 มีนาคม 2561 รวมระยะเวลาการรับทุน 3 วัน

ภายใต้โครงการ/หน่วยงาน โปรแกรมทรัพยากรพันธุกรรมป่าไม้ของเอเชียแปซิฟิก
APFORGEN

คุณวุฒิ/ุตมิตรที่ได้รับ

ส่วนที่ 2 บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตรฯ/เพื่อประโยชน์ในการสืบต้น (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

(จำนวนอย่างละไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ)

สรุปย่อเนื้อหาของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้อยู่ภายใต้โปรแกรมทรัพยากรพันธุกรรมป่าไม้ของเอเชียแปซิฟิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ชนิดพันธุ์ไม้ใกล้สูญพันธุ์ของประเทศไทยในเอเชียแปซิฟิก โดยมุ่งเน้นการกำหนดชนิดพันธุ์เพื่อการดำเนินงานและการทบทวนข้อมูลที่มีผู้เข้าร่วมประชุมเป็นสมาชิกภายใน APFORGEN ประกอบด้วย ประเทศไทย เกาหลีใต้ มาเลเซีย กัมพูชา ลาว พลิบปินส์ ศรีลังกา และไทย รวมทั้งผู้เข้าร่วมจากประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อิตาลี และ อังกฤษ รวมทั้งหมด 25 คน รูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการคือมีการนำเสนอการดำเนินงานเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ไม้ที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยเฉพาะไม้จำพวก *Dalbergia* spp. การเสนอยุทธศาสตร์ของปี 2018–2022 การหารือในการดำเนินกิจกรรมของ APFORGEN รวมถึงความร่วมมือกันในอนาคต เช่น การให้ทุนการศึกษา การทำโครงการศึกษาวิจัยร่วมกัน และการเยี่ยมชมด้านวิชาการ

The Workshop is under the APFORGEN with the aim of workshop were enhancing conservation and sustainable use on endangered tree species in Asia-Pacific. This time was for identification of species for action and review of available information. The participants came from China South Korea Malaysia Cambodia Lao PDR Philippines Sri Lanka and Thai including the related person from Italy and United Kingdom, totally 25 person. The participants of each of country present the operation on endangered tree species, especially *Dalbergia* spp. Moreover, discussion on the strategy in 2018–2020, including the APFORGEN activities in 2018. The future cooperative opportunities eg. Scholar exchange, joint project and academic visit were also discussion.

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย และไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

3.1 วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดชนิดพันธุ์ การดำเนินงานและการทบทวนข้อมูลที่มีของชนิดพันธุ์ไม่ใกล้สูญพันธุ์ของประเทศไทยในเอเชียแปซิฟิก เพื่อเพิ่มการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

3.2 เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า 1 หน้ากระดาษ A4 (โปรดให้ข้อมูลเชิงวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หากมีรายงานฯ แยกต่างหาก และกรุณาแนบ pdf.file ขนาดไม่เกิน 5 MB ส่งมาด้วย)

1) การนำเสนอผลงาน แบ่งออกเป็น

Session 1 : Brief introduction of the on-going and pipelined international cooperation project under APFORGEN ซึ่งมีการนำเสนอในเรื่อง

- โครงการร่วมระหว่าง NSFC-CIGAR เรื่อง การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบทางหลักทรัพยากรัฐธรรมของ *Dalbergia spp* ในเอเชียแปซิฟิก โดย Zheng Yongqi and Huang Ping จาก Chinese Academy of Forestry ประเทศจีน

- โครงการวิจัย APFORGIS เรื่อง การเติมเต็มความรู้ในการอนุรักษ์พันธุกรรมของพันธุ์ไม้ในเอเชีย โดย Riina Jalonens จาก Bioversity International

- ข้อเสนอโครงการวิจัย เรื่อง การอนุรักษ์ความหลากหลายทางพันธุกรรมของ rosewood สำหรับการดำเนินแบบแม่ց โดย John MacKay จาก University of Oxford

- ข้อเสนอโครงการต่อ CITES ในการพัฒนาด้าน DNA makers เพื่อบูແล่งกำเนิดของไม้พะยูงในประเทศไทยในแบบเอเชีย โดย สุจิตรา จางตระกูล จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ประเทศไทย

Session 2 : Overview on the endangered tree species conservation and sustainable use in Asia Pacific ซึ่งมีการนำเสนอ

- การอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรมของชนิดไม่ใกล้สูญพันธุ์ในอินเดีย โดย Rekha R Warrier จาก Institute of Forest Genetics and Tree Breeding ประเทศไทยอินเดีย

- การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรพันธุกรรมป่าไม้ของไม้พะยูงในประเทศไทย โดย วรพรรณ ทิมพานต์ จากกรมป่าไม้ ประเทศไทย

- การประเมิน การอนุรักษ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรพันธุกรรมป่าไม้ในประเทศไทยอินเดีย โดย K. Palanisamy จาก Institute of Forest Genetics and Tree Breeding ประเทศไทยอินเดีย

- ประเด็นและความท้าทายในการอนุรักษ์ *Pterocarpus indicus* ต้นไม้ประจำชาติฟิลิปปินส์ โดย Exrique L Tolentino, Jr. จาก University of The Philippines Los Baños

- รายงานประเทศในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรัฐธรรมป่าไม้ในกัมพูชา โดย

Chann Sophal จาก Institute of Forest and Wildlife Research and Development ประเทศกัมพูชา

- การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนสำหรับพันธุ์ไม้ใกล้สูญพันธุ์ในประเทศ

ลาว โดย Bansha Thammavong จาก National Agriculture and Forestry Research Institute ประเทศลาว

- การอนุรักษ์และการใช้ไม้เพื่อเมืองในศรีลังกา โดย N.D.R. Weerawardane จาก

Forest Department ประเทศศรีลังกา

- รายงานประเทศสำหรับการอนุรักษ์ทรัพยากรัฐธรรมของพันธุ์ไม้ป่าใกล้สูญ

พันธุ์ในประเทศจีน โดย Zheng Youqiqi, Lui Yu, Lai Jiuxin จาก Chinese Academy of Forestry ประเทศจีน

- การอนุรักษ์พันธุกรรมและแนวทางการจัดการพันธุ์ไม้ป่าใกล้สูญพันธุ์ Aquilaria

malaccensis (Thymelaeaceae) โดย Chai Ting Lee จาก Forest Research Institute ประเทศมาเลเซีย

Session 3 : Case study on the research progress for the endangered species conservation in Asia Pacific ซึ่งมีการนำเสนอกรณีศึกษาของงานวิจัยในเรื่อง

- การศึกษาความหลากหลายของพันธุกรรมและวิวัฒนาการเชิงภูมิศาสตร์ของไม้พะยูงในประเทศไทย โดย สุจิตรา จังตระกูล จากรัฐอุทัยธานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ประเทศไทย

โดย

- อนุกรมวิธานของไม้ Dalbergia ในเอเชีย โดย Shi-Jin Li จาก Chinese Academy of Sciences ประเทศจีน

- กลยุทธ์การอนุรักษ์สายพันธุ์ subalpine ที่ใกล้สูญพันธุ์ในกาหลีใต้ โดย พิจารณาถึงความหลากหลายทางพันธุกรรม โดย Hong Kyung Nak จาก National Institute of Forest Science ประเทศเกาหลีใต้

- การกระจายตัวของพื้นที่ป่าและผลกระทบต่อทรัพยากรัฐธรรมของพืชพันธุ์ที่มีมูลค่าสูงในเอเชีย โดย Christopher Kettle จาก Bioversity International

- การเก็บรักษาพันธุ์ไม้ Magnoliaceae 10 ชนิด ด้วยเทคนิค Cryopreservation

โดย Lin Liang จาก Chinese Academy of Science ประเทศจีน

- แผนที่การคุกคามของพันธุ์ไม้กรณีตัวอย่างจาก Central และ Burkina Faso

จาก Bioversity International

บทดัดย่อตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

2) การประชุมหารือเรื่องกิจกรรมการดำเนินการของ APFORGEN ในอนาคต โดยได้มีการ

หารือในเรื่อง

- การจัดการประชุมครั้งต่อไป ประมาณเดือนมีนาคม 2562 ประเทศที่มีการเสนอให้

เป็นตัวเลือกในการจัดการประชุม ได้แก่ กัมพูชา ลาว และประเทศไทย

- ที่ประชุมเสนอให้มีการจัดการเชิงระดับผู้บริหารมาเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรมป่าไม้

- ประเทศอินเดียต้องการเพิ่มชื่อพันธุ์ไม้ใกล้สูญพันธุ์ในรายการที่จัดทำเมื่อการประชุมครั้งที่ผ่านมา

- การหาแหล่งเงินทุนสำหรับการสนับสนุนด้านการศึกษาวิจัย การทำโครงการวิจัยร่วมกัน และการเสริมสร้างศักยภาพโดยการให้ทุนสำหรับนักวิจัยในรูปแบบการศึกษาระดับปริญญาเอกและ Post Doctor

- การแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ไม้ ประเทศไทย กัมพูชา และลาว ซึ่งจะจำต้องมีการทำ MOU และเสนอให้ประเทศเห็นชอบก่อน จึงจะดำเนินการได้

3) การไปดูงานที่สวนพฤกษาศาสตร์เมืองคุนหมิง โดยสวนพฤกษาศาสตร์ได้แบ่งออกเป็นเขตพันธุ์ไม้ต่างๆ หลากหลาย แต่พันธุ์ไม้แบบ tropical อยู่ในเรือนกระจก บริเวณภายในสวนพฤกษาศาสตร์ได้จัดทำทางเดินและรายชื่อพันธุ์ไม้ติดตามต้นไม้ทุกต้น มีไม้ดอกประดับสวยงาม บริเวณร่มรื่น มีผู้สูงอายุมาเดินขอกำลังการ และมีนักเรียนเข้ามาทัศนศึกษาอยู่เสมอ

ภาพประกอบแบบท้าย

3.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

ต่อตนเอง

- ได้รับความรู้ด้านศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพันธุกรรมป่าไม้ที่ดำเนินในประเทศอื่นๆ รวมทั้งชนิดพันธุ์ไม้ที่อยู่ในสถานะใกล้สูญพันธุ์ของประเทศไทย
- ได้มีโอกาสนำเสนอผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาพันธุกรรมของไม้พะยูงของกรมป่าไม้

- ได้มีโอกาสเปิดโลกทัศน์จากการเห็นสวนพฤกษาศาสตร์ของเมืองคุนหมิง ประเทศจีน รวมทั้งสภาพบ้านเมืองและการดำรงชีวิตของคนในประเทศจีน ซึ่งมีทั้งเหมือนและแตกต่างจากประเทศไทย

- ได้มีโอกาสสรุปจักนักวิจัยของประเทศไทย ซึ่งจะมีผลต่อการประสานงานติดต่อและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านงานวิจัยต่อไปในอนาคต

ต่อหน่วยงาน

- ความรู้และแนวทางการวิจัยของประเทศไทย ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้หรือสร้างงานวิจัยด้านพันธุกรรมป่าไม้ในประเทศไทย

- จากการประชุมได้มีการหารือถึงแนวทางในการพัฒนางานด้านพันธุกรรมป่าไม้ร่วมกัน เช่น ให้มีการศึกษาวิจัยร่วมกัน มีการสนับสนุนให้เกิดนักวิจัยรุ่นใหม่โดยการให้ทุนศึกษาต่อระดับปริญญาเอกแก่นักวิจัยของแต่ละประเทศ และการฝึกอบรมด้านการพัฒนาพันธุกรรมป่าไม้

ส่วนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรค

1. เนื่องจากตัวแทนของกรมป่าไม้ (นายสุวรรณ ตั้งมิตรเจริญ) ซึ่งได้เข้าร่วมประชุมภายใต้โปรแกรม APFORGEN มาโดยตลอด เมื่อติดราชการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ และมอบหมายให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมแทน ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง หากมีการสนับสนุนให้มีผู้ติดตามตัวแทนไปร่วมประชุมด้วย จะทำให้มีต่อเนื่องทั้งในด้านสาระของการประชุม รวมทั้งทำให้มีการสืบต่องานได้ต่อไป

2. จากการประชุมจะเห็นได้ว่าประเทศอื่นๆ มีการศึกษาวิจัยด้านพันธุกรรมป่าไม้อย่างเข้มข้น ทำให้มีงานวิจัยจำนวนมาก ในขณะที่บุคลากรของกรมป่าไม้ที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับด้านนี้ยังมีจำนวนจำกัด ทำให้งานวิจัยด้านนี้มีจำนวนจำกัด

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ เป็นการประชุมต่อเนื่อง โดยผู้ประชุมจะเป็นสมาชิกของ APFORGEN ควรมีการสนับสนุนให้ตัวแทนเข้าร่วมประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบการดำเนินการด้านการจัดการทรัพยากรพันธุกรรมป่าไม้ แต่เนื่องจากการจัดการประชุมจะมีการสนับสนุนงบประมาณ เนพะผู้เป็นสมาชิกเท่านั้น กรมป่าไม้มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้มีนักวิจัยที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมกับผู้เป็นสมาชิกด้วยเพื่อให้สามารถสืบต่องานทางการศึกษาวิจัย และเป็นการสร้างตัวแทนรุ่นใหม่ต่อไป

2. กรมป่าไม้มีควรสนับสนุนให้มีนักวิจัยรุ่นใหม่ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านพันธุกรรมป่าไม้ ซึ่งเป็นวิชาการเฉพาะด้าน เพื่อให้งานด้านพันธุกรรมป่าไม้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ

3. ในปัจจุบันแม้ว่าประเทศไทยจะมีการพัฒนาด้านการก่อสร้างอย่างมาก แต่จะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังคงมีการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการปลูกต้นไม้เป็นจำนวนมากเช่นกัน ทั้งในรูปแบบของการปลูกสองข้าง กลางถนน และการนำต้นไม้ย้ายปลูกมาไว้ในบริเวณที่ตั้งอาคารต่างๆ ประเทศไทยควรมีการปลูกต้นไม้ในเมืองให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(ลงชื่อ) _____

(____ นางวรพรรณ หิมพานต์ ____)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

การพัฒนาด้านพันธุกรรมป่าไม้เป็นสิ่งที่สำคัญมากในปัจจุบัน จากการประชุมแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยมีศักยภาพด้านพันธุกรรมป่าไม้ โดยเฉพาะพันธุ์ไม้ที่ใกล้สูญพันธุ์กันอย่างต่อเนื่องและจริงจัง กรมป่าไม้ควรสนับสนุนให้มีงานวิจัยและนักวิจัยด้านพันธุกรรมป่าไม้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การประชุม APFORGEN เป็นการประชุมที่จะถือให้เกิดความร่วมมือกันพัฒนาด้านพันธุกรรมของดันให้ป่า ซึ่งการเข้าร่วมประชุมจะถือให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรพันธุกรรมป่าไม้ของประเทศไทย ดังนั้นควรให้การสนับสนุนให้มีตัวแทนของประเทศไทยเข้าร่วมการประชุม โดยยกจากบุคคลที่เป็นตัวแทนแล้วกรมป่าไม้ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้มีนักวิจัยที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้สามารถเลือกตัวแทนทางการศึกษาวิจัย และเป็นการสร้างตัวแทนรุ่นใหม่ต่อไป

(ลงชื่อ)

(นายธนกร ภัยแวงหา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

ภาพประกอบ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ

APFORGEN Workshop Enhancing Conservation and Sustainable Use on Endangered Tree Species in Asia-Pacific:

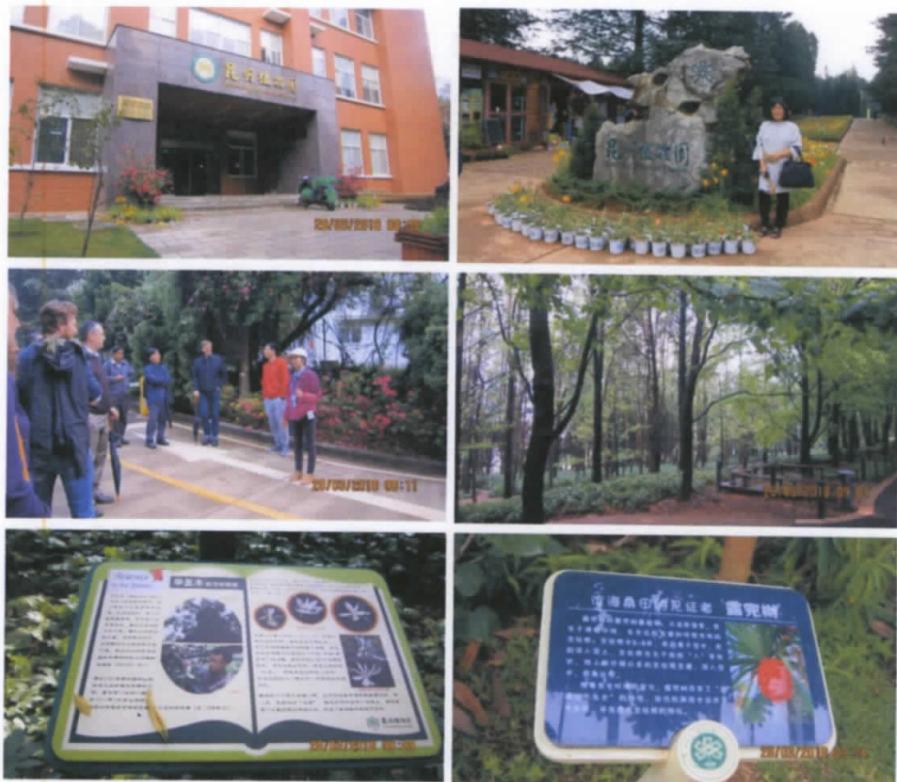
Identification of Species for Action and Review of Available Information

ณ คุนหมิง ประเทศจีน ระหว่างวันที่ 26-28 มีนาคม 2561

การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนำเสนอผลงาน

การดูงานที่สวนพฤกษศาสตร์คุนหมิง ประเทศจีน

สภาพโดยรอบบริเวณสวนพฤกษศาสตร์

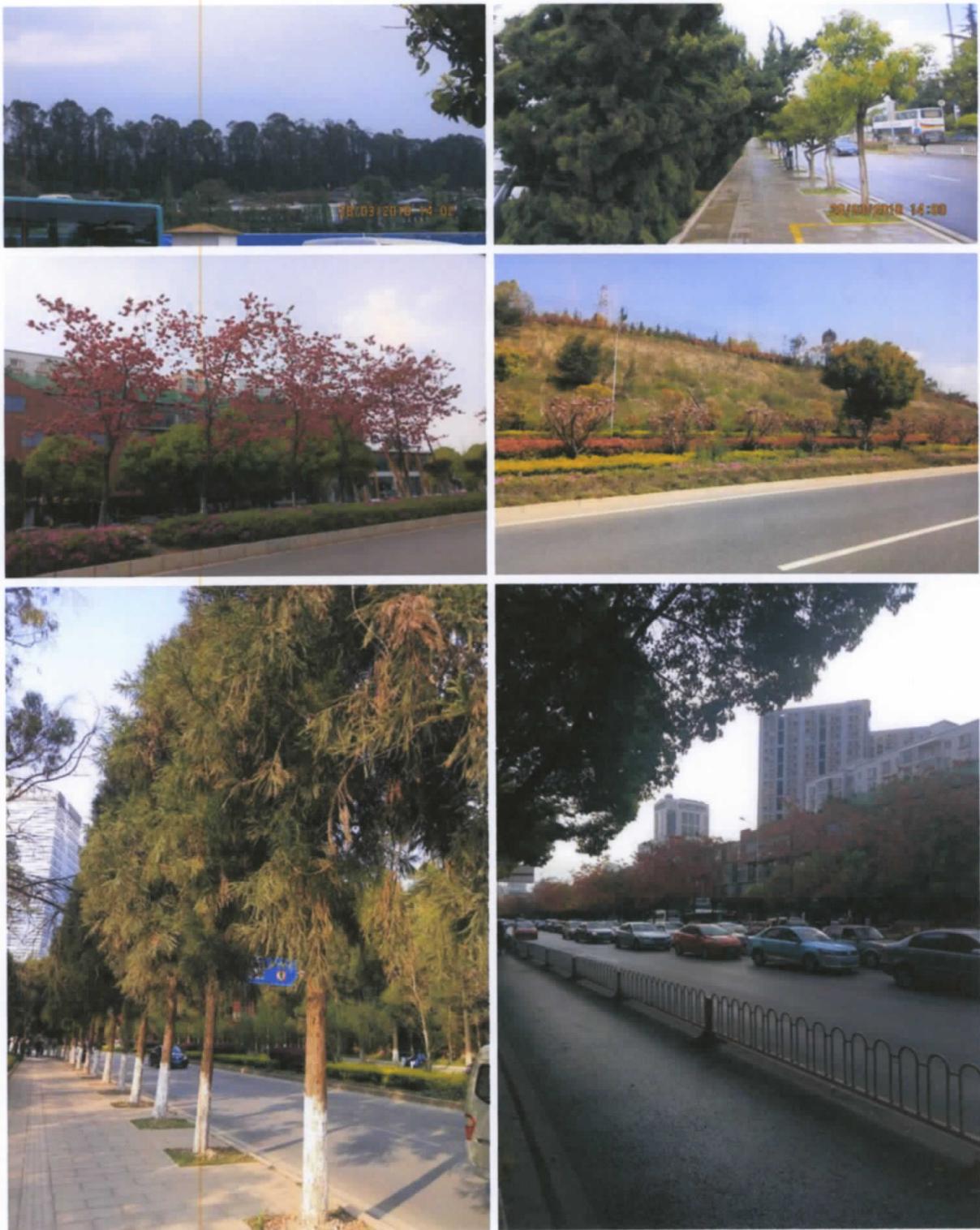
บริเวณที่รวมพันธุ์ไม้ในเขตต้อน ในอาคารที่มีการควบคุมอุณหภูมิและความชื้น
มีพันธุ์ไม้ของประเทศไทย ทั้งไม้ดอกและไม้ผล

อาคารสำหรับจำหน่ายสินค้า มีบริเวณสำหรับการพักผ่อนและแสดงตัวอย่างพันธุ์ไม้ให้ศึกษา

บริเวณภายในร่มรื่นเป็นสถานที่สำหรับออกกำลังกายของผู้สูงอายุและทัศนศึกษาของเด็กนักเรียน

การปลูกต้นไม้จำนวนมากในทั่วพื้นที่ของเมือง เช่น สองข้างถนน เกาะกลางถนน และสองข้างทาง